

91.	Arrange the following steps in a sequential manner for the use of project method in teaching of social sciences?/ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰੋ ? (i) Recording of the project/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ (ii) Evaluation of the project/ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ (iii) Planning of the project/ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ (iv) Choosing the purposing of the project/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ (v) Providing a situation/ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ (vi) Execution of the project/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ
	(A) (v),(iv),(iii),(vi),(ii),(i) (B) (iv),(v),(iii),(vi),(ii),(i) (C) (iii),(iv),(v),(vi),(ii),(i) (D) (iii),(ii),(i),(iv),(vi),(v)
92.	Which among the following are not considered as primary sources in social sciences?/ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ
	(A) Artifacts/ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀਆਂ (B) Autobiographies/ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ (C) Letters or documents of agreements/ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (D) Book reviews/ ਪੁਸਤਕ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ
93.	To compare the individual's performance with the set standard of performance irrespective of one's position in the group is referred to as...../ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ..... ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
	(A) Norm-referenced evaluation/ਆਮ-ਸੰਦਰਭੀ ਮੁਲਾਂਕਣ (B) Criterion referenced evaluation/ਮਾਪਦੰਡ ਹਵਾਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣ (C) Summative evaluation/ ਸੰਖੇਪ ਮੁਲਾਂਕਣ (D) Diagnostic evaluation/ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ
94.	Which among the following is not a feature of the Deductive method of teaching social sciences?/ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਨਿਗਮਨ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?
	(A) One Proceeds from General to Particular/ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣਾ (B) One Proceeds from Abstract to Concrete/ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਸੂਖਮ ਤੋਂ ਸਥੂਲ ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣਾ (C) It encourages memorization of facts/ ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (D) It encourages discovery and stimulates intellectual powers of the student/ ਇਹ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀਆਂ ਬੋਧਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
95.	which evaluation technique is suitable for evaluating the behavioural outcomes of psychomotor domains?/ ਕਿਹੜੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਕਨੀਕ ਸਾਈਕੋਮੋਟਰ ਡੋਮੇਨ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕਵੀਂ ਹੈ ?
	(A) Observational/ ਨਿਰੀਖਣਸ਼ੀਲ (B) Interest inventories/ ਰਚੀ ਵਸਤੂਆਂ (C) Discussions/ ਚਰਚਾਵਾਂ (D) symposium/ਸਿੰਪੋਜ਼ੀਅਮ
96.	Arrange the following steps of construction of achievement test in social sciences in a sequential manner./ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰੋ ? (i) Coverage of the syllabus or contents/ਸਿਲੇਬਸ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਕਵਰੇਜ (ii) Decision about the time/ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ (iii) Preparation of the blueprint/ ਬਲੂਪ੍ਰਿੰਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ (iv) Organizing & arranging items or questions/ ਆਈਟਮਾਂ ਜਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨਾ (v) Setting objectives/ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ (vi) Decision about the types of items or questions/ਆਈਟਮ ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਦੀ ਕਿਸਮ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ
	(A) (iii),(v),(ii),(i),(iv),(vi) (B) (i),(ii),(iii),(iv),(v),(vi) (C) (ii),(i),(iii),(v),(iv),(vi) (D) (v),(i),(vi),(ii),(iii),(iv)

97.	An approach of study in which significant emphasis is laid on engaging the learners in knowing about the facts and the solutions of their problems with their own independent efforts instead of being told them by their teachers is termed as ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੁਤੰਤਰ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।	
	(A) Inductive method ਆਗਮਨ ਵਿਧੀ	(B) Deductive method/ਨਿਗਮਨ ਵਿਧੀ
	(C) Discovery method/ ਖੋਜ ਵਿਧੀ	(D) Heuristic method/ ਚਿਉਰੀਸਟਿਕ ਵਿਧੀ
98.	Remedial teachers should.....the curriculum to accommodate the learning characteristics and abilities of pupils./ ਉਪਚਾਰਕ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਣ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।	
	(A) Adapt /ਅਨੁਕੂਲ	(B) Neglect /ਅਣਗਹਿਲੀ
	(C) Modify/ ਸੋਧ	(D) Both (A) and (C)/ ਦੋਵੇਂ (A) ਅਤੇ (C)
99.	The process of passing value judgement over both the qualitative and quantitative changes of the pupil's behaviour is termed as /ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਗੁਣਾਤਮਕ ਅਤੇ ਗਿਣਾਤਮਕ ਦੋਵਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁੱਲ ਨਿਰਣਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।	
	(A) Evaluation/ ਮੁਲਾਂਕਣ	(B) Measurement/ ਮਾਪ
	(C) Assessment /ਮੁਲਾਂਕਣ	(D) Test /ਟੈਸਟ
100.	Choose the correct sequence involved in the task of pedagogical analysis of the contents of social science./ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। (a) Setting of teaching or instrumental objectives of the content material/ ਸਮੱਗਰੀ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਜਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ (b) Content analysis of the unit/ topic./ ਯੂਨਿਟ/ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ। (c) Suggesting appropriate evaluation devices/ ਉਚਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੰਤਰਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ। (d) Suggesting methods, techniques, teaching-learning activities, equipment helpful for teaching-learning of the topic./ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ, ਅਧਿਆਪਨ-ਸਿਖਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਿਖਣ-ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ।	
	(A) (b), (a), (d), (c)	(B) (a), (b), (d), (c)
	(C) (c), (a), (b), (d)	(D) (d), (a), (c), (b)
101.	Which among the following is the advantage of programmed learning in social sciences? /ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮਡ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?	
	(A) Helps in the enrichment of curriculum./ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।	(B) Only cognitive objectives can be achieved/ ਕੇਵਲ ਬੋਧਾਤਮਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
	(C) Due to the light schedule of the time table, students cannot be left to learn at their own pace/ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਦੇ ਤੰਗ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।	(D) It is not economical in terms of cost and time./ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਕਿਫਾਇਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
102.	Who developed a unique classification of audio-visual aids through the 'cone of experiences'? /ਟਕੋਨ ਆਫ ਐਕਸਪੀਰੀਐਂਸਜ਼ 'ਰਾਹੀਂ ਆਡੀਓ-ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਏਡਜ਼ ਦਾ ਵਿਲੱਖਣ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਿਸਨੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ?	
	(A) Edgar Dale/ ਐਡਗਰ ਡੇਲ	(B) B.F. Skinner /ਬੀਐਫ ਸਕਿਨਰ
	(C) Jean Piaget /ਜੀਨ ਪਿਆਜੇ	(D) John Dewey/ਜੌਨ ਡਿਵੀ

103.	Which among the following is not the principle of curriculum construction in social sciences?/ ਕਿਹੜਾ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ?	
	(A) Principle of child centredness./ ਬਾਲ ਕੇਂਦਰਿਤਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ	(B) Principle of understanding human relationships / ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ।
	(C) Principle of individual differences./ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅੰਤਰਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ।	(D) Making examinations easier/ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣਾ।
104.	Allotting a definite number of topics related to the study of social sciences to the curriculum of any of the grades is termed as...../ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।	
	(A) Topical approach/ ਸਤਹੀ ਪਹੁੰਚ	(B) Integrated approach / ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਪਹੁੰਚ
	(C) Correlated approach/ ਸਹਿਸਬੰਧਿਤ ਪਹੁੰਚ	(D) Spiral approach/ਸਪਾਇਰਲ ਪਹੁੰਚ
105.	What is a primary source?/ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਰੋਤ ਕੀ ਹੈ?	
	(A) A source created by someone who was there at the time of an event/ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉੱਥੇ ਸੀ।	(B) A source created by someone who was not there at the time of an event / ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ।
	(C) A source derived from the secondary source./ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਰੋਤ	(D) Both (B) and (C)/ ਦੋਵੇਂ (B) ਅਤੇ (C)
106.	Where did Gautama Buddha attained enlightenment ?/ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਨੇ ਗਿਆਨ ਕਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ?	
	(A) Bodh Gaya/ ਬੋਧ ਗਯਾ	(B) Sangha/ ਸੰਘਾ
	(C) Sarnath/ ਸਾਰਨਾਥ	(D) Sarthi/ ਸਾਰਥੀ
107.	Which among the following is the famous play of Kalidasa?/ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਲੀਦਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਟਕ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?	
	(A) Ravikirti/ ਰਵੀਕੀਰਤੀ	(B) Abhijnana Shakuntalam/ਅਭਿਜਨਾ ਸ਼ਕੁੰਤਲਮ
	(C) Prashastis/ ਪ੍ਰਾਸ਼ਸਤੀ	(D) Banabhatta/ ਬਨਭੱਟ
108.	With reference to history of India, the term 'ur' refers to/ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ 'ur' ਸ਼ਬਦ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:	
	(A) Villages forming larger units ਵੱਡੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ	(B) Rich landowners/ ਅਮੀਰ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ
	(C) Settlements of peasants ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ	(D) Important offices of the state ਰਾਜ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਫ਼ਤਰ
109.	Which of the following statement is incorrect regarding the temples during the Chola period?/ਚੋਲਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੰਦਰਾਂ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ ?	
	(A) They were centres of craft production/ ਉਹ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸਨ	(B) Bronze images of deities were crafted/ ਦਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਂਸੀ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ
	(C) They were not only places of worship but also hub of economic, social and cultural life / ਉਹ ਸਿਰਫ ਪੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਕਿਆਜਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਸਨ	(D) Brihadeshwara temple in Thanjavur was built by Vijayalaya Chola/ ਥੰਜਾਵਰ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਹਦੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਿਰ ਵਿਜੈਲਿਆ ਚੋਲਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
110.	From which country Ibn Battuta, a 14 th century traveler travelled to India?/14 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਯਾਤਰੀ ਇਬਨ ਬਤੂਤਾ ਨੇ ਕਿਸ ਦੇਸ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ?	
	(A) Africa/ ਅਫਰੀਕਾ	(B) America/ ਅਮਰੀਕਾ
	(C) France/ ਫਰਾਂਸ	(D) turkey/ ਤੁਰਕੀ